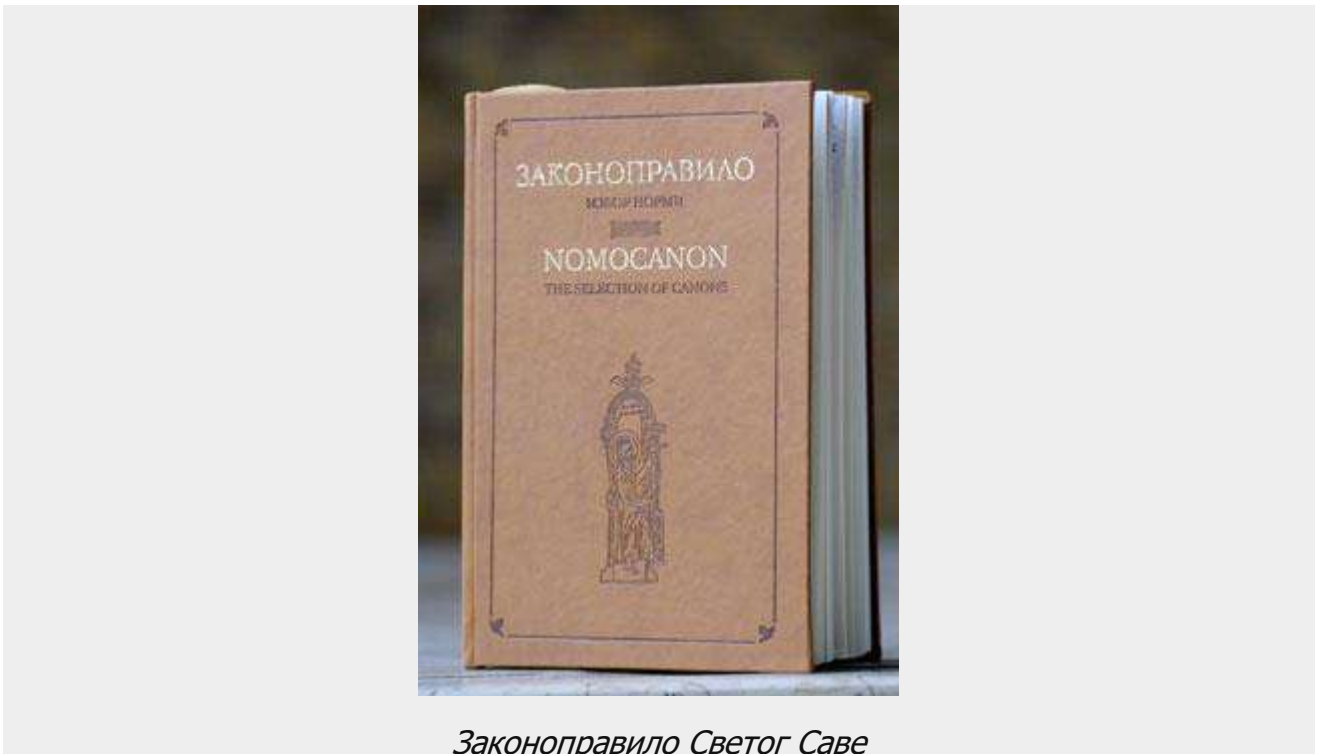

Законоправило Светог Саве на поклон свету

Изузетан издавачки подухват Министарства правде Србије. Први српски законик после девет векова у јавности

Номоканон, први познати српски законик који је написао Свети Сава, вратио се први пут после Немањића у државне институције. Министарство правде је ово изузетно дело наше баштине превело на савремени српски и енглески језик, а затим одштампало као књигу која ће се делити као репрезентативни државни поклон.

Издавачки подухват чији је носилац министар Нела Кубуровић суштински је искорак у представљању Србије. Номоканон ће добити представници више од 60 земаља с чијим министарствима правде имамо изузетну сарадњу и представиће нас у новом светлу, захваљујући Светом Сави.

– Номоканон или Законоправило настало 1219. године је најважнији државни, правни, црквени, историјски и књижевни рукопис српског народа. Овај кодекс представља први устав српске средњовековне државе, а према њему је и у великој мери устројена Српска православна црква. Овом збирком прописа уређују се односи у свим областима друштвеног живота као и правни положај појединаца, а његова се решења протежу до данашњих дана. Посебан значај овог правног акта је у томе што је писан на разумљивом народном језику – наводи помоћник министра Владимир Давидовић, који је био задужен за избор и приређивање правила одштампаних у књизи.

Овај изузетни културни подухват Министарства правде указао је и на велику и необјашњиву празнину у нашој науци, јер се Номоканон уопште не изучава на нашим правним факултетима. У Министарству правде сматрају да је то последица предрасуде да се Законоправило бави само црквом и да се пренебрегава чињеница да је Свети Сава творац и првог српског грађанског законика који се у овој области ослањао на римско право. Тај део Номоканона написан је коришћењем извода из Јустинијанових Новела и Законодавства и Прохириона из 879, који представља зборник византијског грађанског, кривичног и процесног права.

Законоправило је изузетно и по томе што је до данас сачувано чак 11 његових преписа, што је неувобичајено за средњовековне манускрипте. По речима стручњака, то показује да је постојао огроман број преписа Номоканона јер се он нашироко користио као законик у правној пракси немањићке Србије.

– Сматра се да је француски Грађански законик из 1804. најнапреднији правни акт који је увео човечанство у модерно доба. Мање је познато да је овај зборник правних норми заснован на истом Јустинијановом законодавству на основу кога је Свети Сава 1219. написао Номоканон. Његово Законоправило написано је само четири године после енглеске Магна карте, односно Велике повеље о слободама која суштински регулише само односе племића и краља. Савино Законоправило бави се грађанином, појединцем у већ врло развијеном сложеном друштву. Номоканон је непорецив доказ да је Србија рецепцијом римског права већ у Савино време постала препознатљиви део европске и хришћанске културе – закључује Давидовић.

ПОНОСНИ НА ТРАДИЦИЈУ

Законоправило које је издало Министарство правде као репрезентативни државни поклон, има изузетно скроман тираж јер је финансирано из редовног буџета. Највећи део посла око ове изузетне књиге урадили су без икакве накнаде службеници овог министарства који су поносни због учешћа у подухвату враћања првог српског законика у јавност.

АНТИКОРУПЦИЈСКИ ЗАКОНИ НЕМАЊИЋА

Номоканон садржи врло строге норме, међу којима су и ове:

- Који је постављен за новац нека се извргне као и онај који га је поставио.
 - Не само да је скарадно и страшно разбијати туђе већ и лихварити и туђег се машити ради срамног добитка. Сваки такав је од Божје цркве одлучен.
 - Који купује или продаје постављење чак и црквеног кључара од свог степена да отпадне. Који су овима посредовали нека отпадне од достојанства ако су клирици, световњаци и монаси нека су проклети.
-

Изглед текста у штампаном издању Вечерњих новости

је носилац министар Нела Кубуровић суштински је искорак у представљању Србије. Номоканон ће добити представници више од 60 земаља с чијим министарствима правде имамо изузетну сарадњу и представиће нас у новом светлу, захваљујући Светом Сави.

Номоканон или Законоправило настало 1219. године је најважнији државни, правни, црквени, историјски и књижевни рукопис српског народа. Овај кодекс представља први устав српске средњовековне државе, а према њему је и у великој мери устројена Српска православна црква. Овом збирком

грађанског законика који се у овој области ослањао на римско право. Тај део Номоканона написан је коришћењем извода из Јустинијанових Новела и Законодавства и Прохирнона из 879, који представља зборник византијског грађанског, кривичног и процесног права.

Законоправило је изузетно и по томе што је до данас сачувано чак 11 његових преписа, што је неуобичајено за средњовековне манускрипте. По речима стручњака, то показује да је постојао огроман број преписа Номоканона јер се он нашироко користио као законик у правној пракси немањичке Србије.

Сматра се да је француски Грађански законик из 1804. најнапреднији правни акт који је увео човечанство у модерно доба. Мање је познато да је овај зборник правних норми заснован на истом Јустинијановом законодавству на основу кога је Свети Сава 1219. написао Номоканон. Његово Законоправило написано је само четири године после енглеске Магна карте, односно Велике повеље о слободама која суштински регулише само односе племића и краља. Савино Законоправило бави се грађанином, појединцем у већ врло развијеном сложеном друштву. Номоканон је непоречив доказ да је Србија рецепцијом римског права већ у Савино време постала препознатљиви део европске и хришћанске културе - закључује Давидовић. ■

Борис СУБАШИЋ

” Најважнији државни, правни, црквени, историјски и књижевни рукопис Срба

прописа уређују се односи у свим областима друштвеног живота као и правни положај појединаца, а његова се решења протежу до данашњих дана. Посебан значај овог правног акта је у томе што је писан на разумљивом народном језику - наводи помоћник министра Влади-

прашину у нашој науци, јер се Номоканон уопште не изучава на нашим правним факултетима. У Министарству правде сматрају да је то последица предрасуде да се Законоправило бави само црквом и да се пренебрегава чињеница да је Свети Сава творац и првог српског

АНТИКОРУПЦИЈСКИ ЗАКОНИ НЕМАЊИЋА

НОМОКАНОН садржи врло строге норме, међу којима су и ове:

- Који је постављен за новац нека се извргне као и онај који га је поставио.
- Не само да је скарадно и страшно разбијати туђе већ и лихварити и туђе се машити ради срамног добитка. Сваки такав је од Божје цркве одлучен.
- Који купује или продаје постављење чак и црквеног кључара од свог степена да отпадне. Који су овима посредовали нека отпадне од достојанства ако су клирици, световњаци и монаси нека су проклетки.

Извор: Борис Субашић

[Вечерње новости, 29. 12. 2016](#)